

ΔΗΛΩΣΗ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΥΡΙΑΡΧΗ ΚΑΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (*RES PUBLICA*)
VENTOTENE 30th August 2025

Το τρέχον δίλημμα

Το κόκκινο χαλί της συνάντησης Τράμπ-Πούτιν στην Αλάσκα , χωρίς τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας ,καταδεικνύει πόσο λίγο ενδιαφέρον υπάρχει για την Ευρώπη, μια ήπειρο που αντιπροσωπεύει το 5% του παγκόσμιου πληθυσμού και η οικονομία της βρίσκεται σε φθίνουσα πορεία . Η Ευρώπη μια διαιρεμένη ήπειρος, δεν μπορεί να υπερασπιστεί το μέλλον της σε ένα κόσμο που επικρατούν μεγάλες δυνάμεις με αυτοκρατορικές συμπεριφορές.

Το 2025 η Ευρώπη βρίσκεται σε ένα ιστορικό σταυροδρόμι, ενότητα ή υποτέλεια, ανεξαρτησία ή σκλαβιά. Κατά την Προεδρία Τράμπ, διαπιστώσαμε την έλλειψη ικανότητας για αυτοπροσδιορισμό: η Σύνοδος Κορυφής του NATO στη Χάγη (Ιούνιος 2025), έδειξε την εξάρτηση της Ευρώπης για θέματα ασφαλείας, η συνάντηση στο Turnberry της Σκωτίας (Ιούλιος) 2025,περιελάμβανε την υποταγή μας σε θέματα εμπορίου, και η Συνάντηση κορυφής της Αλάσκας (Αύγουστος 2025) προσπάθησε να περιθωριοποιήσει τους Ευρωπαίους όσον αφορά τον επιθετικό πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Η αδυναμία της Ευρώπης και έλλειψη ρόλου για την Ευρώπη φαίνονται καθαρά στον πόλεμο της Γάζας και τις συμφωνίες ειρήνης που υπογράφηκαν στον Λευκό Οίκο, στην Αφρική για τον πόλεμο στη Ρουάντα και στην Δημοκρατία του Κονγκό (DRC),καθώς επίσης και στον πόλεμο στον Καύκασο μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν. Η παρουσία της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μαζί με άλλους Ευρωπαίους αρχηγούς κρατών στη συνάντηση της Washington, έδωσε την μοναδική ελπίδα ότι η Ευρώπη μπορεί ενωμένη να αντιμετωπίσει την επιρροή του Πούτιν στον Τράμπ.

Με αυτό τον τρόπο, όσο ποτέ άλλοτε, η έλλειψη ομοσπονδοποίησης εξέθεσε δραματικά τις αδυναμίες της Ευρώπης.

Αυτές οι αποφάσεις δείχνουν μια συνθηκολόγηση που θέτει σε κίνδυνο το Ευρωπαϊκό Ιδεώδες- μια δύναμη διαφανής και υπεύθυνη-και απειλεί την ίδια της έννοια της πολιτικής ολοκλήρωσης.

Αναγνωρίζοντας καθαρά τις εξωτερικές απειλές

Η Ευρώπη πρέπει να παραδεχτεί ότι η εξωτερική πίεση και το αντιδημοκρατικό πλαίσιο διαφαίνονται από την αυξανόμενη έλλειψη σεβασμού για το διεθνές δίκαιο και τις δεσμεύσεις.

- Οι ΗΠΑ ,κάτω από την παρούσα «αυτοκρατορική» ηγεσία ,έχει αποδειχτεί ότι είναι ένας μη αξιόπιστος σύμμαχος, που δείχνει μια μεγάλη περιφρόνηση για την Ευρώπη και τις αξίες της, και επιβάλλει συνθήκες και δαπανηρές υποχρεώσεις για όλα τα θέματα ,από το εμπόριο μέχρι την ασφάλεια, προσπαθώντας να περιορίσει την αυτονομία της Ευρώπης.
- Όσον αφορά την Ουκρανία, ο Τράμπ αποδέχεται τις απαιτήσεις του Πούτιν για την αναγνώριση περιοχών που κερδήθηκαν με την βία και τώρα επιδιώκει να έχει την ευρωπαϊκή υποστήριξη. Η προσέγγιση αυτή είναι απαράδεκτη όσον αφορά το διεθνές δίκαιο και αποτελεί απειλή για την ασφάλεια μας. Χωρίς κάποιας μορφή εμπλοκή των ΗΠΑ και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας, δεν μπορούν να διασφαλιστούν αξιόπιστες εγγυήσεις ασφάλειας για την Ουκρανία.
- Ρωσία και Κίνα ενεργά επιδιώκουν να αποσταθεροποιήσουν τις δημοκρατίες μας, περιλαμβανομένων παρεμβάσεων σε εκλογικές διαδικασίες ,και εκμεταλλεύονται τις θεσμικές μας αδυναμίες .

Η Ευρώπη πρέπει να αναπτύξει πλήρη κοινά ευρωπαϊκά συστήματα, διπλωματικό και αμυντικό, για να εγγυηθεί την ασφάλεια και τον αυτοπροσδιορισμό, περιλαμβανομένης μιας μοναδικής αλυσίδας εντολών και μιας αποτελεσματικής αυτόνομης ευρωπαϊκής υπηρεσίας πληροφοριών. Στοιχειώδης ανάγκη και για τα δύο είναι να υποστηρίζονται από μια αυτόνομη επιβλέπουσα πολιτική αρχή που ,μπορεί να ξεπερνά την κυριαρχία του δικαιώματος εξάσκησης αρνησικυρίας και ενδυναμώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και σε μια νόμιμη κυβέρνηση, προικίζοντας την Ευρώπη με το κατάλληλο θεσμικό κύρος για να συμμετέχει στο γεωπολιτικό παιχνίδι στο πλαίσιο του μεγάλου ομίλου των παγκοσμίων δυνάμεων.

Οι στρατηγικές προτάσεις

1. Να εγγυηθούμε την ασφάλεια του Ζελένσκι και των συνεργατών του για να γίνει μια συνάντηση με τον Πούτιν ,που θα πραγματοποιηθεί εκτός Ρωσίας και με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. Σταθερή υποστήριξη στην Ουκρανία, περιλαμβανομένου του αιτήματος για άνευ προϋποθέσεων εκχειρία, στρατιωτική βοήθεια και πλήρη κινητοποίηση των Ρωσικών παγωμένων πιστώσεων, μεταξύ άλλων για πληρωθούν οι ζημιές που

προκάλεσε ο πόλεμος του Πούτιν και να εξασφαλιστεί μια στέρεη στρατηγική ανοικοδόμησης των καταστραμμένων περιοχών.

3. Πλήρης κινητοποίηση των τρεχουσών προβλέψεων από την Συνθήκη προβλέψεων για την κατάργηση της ομοφωνίας και ενεργοποίηση της Ευρωπαϊκής Κοινής Ασφάλειας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει το περιθώριο ελιγμών για να κινητοποιήσει τις διάφορες αρμοδιότητες της στην κατεύθυνση να διασφαλιστεί η ειρήνη στην ήπειρο και η ασφάλεια για τους Ευρωπαίους (εμπόριο, άμυνα, διπλωματία).
4. Με βάση την πρόταση του 2023 του Ευρωκοινοβουλίου για την μεταρρύθμιση των Συνθηκών, θα πρέπει το ταχύτερο δυνατό να οργανωθεί μια Συνταγματική Διάσκεψη ή Διακοινοβουλευτική Σύνοδος. Μια εμπροσθοφυλακή προθύμων χωρών θα πρέπει να σχηματίσει ένα ομοσπονδιακό πυρήνα κάτω από τον έλεγχο του Ευρωκοινοβουλίου που θα καλύπτει τους τομείς εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, μετανάστευσης και φορολογίας, εάν δεν λαμβάνεται αποφασιστική και σωστή δράση από τα 27 κράτη μέλη.

Η Κινητοποίηση των πολιτών σαν οδηγός της αλλαγής

Η αγανάκτηση των Ευρωπαίων πολιτών για τις μη δημοφιλείς αποφάσεις της ΕΕ προκειμένου να κατευνάσουν τον Τράμπ, μπορεί να αποτελέσει τον ισχυρό πολιτικό καταλύτη και το κλειδί για να μετατραπεί η ηθική καταδίκη σε αποτελεσματική και συντονισμένη δράση για μια ενωμένη και διεκδικητική Ευρώπη.

Πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι οι Ευρωπαίοι ζητούν περισσότερο αυτοπροσδιορισμό και περισσότερη ενότητα. Απορρίπτουν την υποταγή σε ξένα συμφέροντα και σε μια ιμπεριαλιστική παγκόσμια τάξη. Το αίσθημα των πολιτών θα πρέπει να ενθαρρύνει την αναδυόμενη κοινή γνώμη της ηπείρου και των ευρωπαϊκών δημοκρατιών: τοιουτοτρόπως θα μπουν τα θεμέλια για μια αληθινή πολιτική ολοκλήρωση. Οι πολιτικοί αρχηγοί θα πρέπει να ανταποκριθούν στις προσδοκίες και να πάρουν την απόφαση να διασφαλίσουν την ειρήνη στην ήπειρο και την ασφάλεια των ευρωπαίων σαν ομοσπονδία κρατών και πολιτών.

Ως εκ τούτου, δεσμευόμαστε να :

1. Προωθήσουμε τα αφηγήματα περί ομοσπονδοποίησης που υποστηρίζουν τον αυτοπροσδιορισμό, την δημοκρατία, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητα και ελευθερία.
2. Οικοδομήσουμε συνεργασίες ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα, τοπικές κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών για να ζητήσουμε πολιτική, δημοσιονομική και στρατηγική κυριαρχία

3. Προβάλλουμε το υψηλό πολιτικό κόστος της υποταγής μέσω πολιτικών διαλόγων, ανεξαρτήτων μέσων και κοινωνικών κινητοποιήσεων.
4. Αναπτύξουμε την ικανότητα έξυπνης αντιμετώπισης θεμάτων εμπορίου ή της επιθετικότητας που στηρίζεται στη βία, αποφεύγοντας την διπλωματική συνθηκολόγηση.
5. Ενθαρρύνουμε την αλληλεγγύη και τις συμμαχίες μεταξύ κρατών μελών για να οικοδομήσουμε μια κοινή αντίσταση ενάντια στην υποτέλεια της Ευρώπης

Μια πολιτιστική επιλογή

Η Ευρώπη βρίσκεται σε ένα σημείο καμπής, μπορούμε είτε να παρατείνουμε τη διάρκεια της υποταγής και της φθίνουσας πορείας, είτε να κάνουμε ένα ποιοτικό άλμα προς τον αυτοπροσδιορισμό. Καλούμε για την αναβίωση του Ευρωπαϊκού πνεύματος, την ενδυνάμωση των Ευρωπαϊκών Δημοκρατιών και την ανάκαμψη του οράματος για μια Ευρώπη που αποφασίζει, ενεργεί και προχωρά κυρίαρχη.